

Dept. of Sanskrit DHARMASTRAS

UG 2nd SEMESTER

(MINOR)

PAPER CODE – UGDHDE202

(धर्मशास्त्रसाहित्यम्-२)

1 Marks Questions-

UNIT-1

1. सर्वज्ञानमयो कः?
2. श्रुति-इति कस्य अपराभिधानम्?
3. कल्पवेदांगस्य कति भेदाः सन्ति ?
4. धर्मसूत्रम् कस्य वेदांगस्यान्तर्गतम् ?
5. धर्म-शब्दस्य अर्थः प्रदेया?
6. धर्मशब्दे कः प्रत्ययः?
7. धर्मशब्दे कः धातुः?
8. धर्मशब्दस्य व्युत्पत्तिः का?
9. धर्मशब्दस्य कः प्रकृतिप्रत्ययः?
10. धर्मशास्त्रस्य संज्ञा विधेया?
11. धृतिः-शब्दस्य कोऽर्थः?
12. पुरुषार्थः कति विधाः?
13. ऋग्वेदे धर्मशब्दस्य कोऽर्थः प्रतिपादितः?
14. अथर्ववेदे धर्मशब्दस्य कोऽर्थः प्रतिपादितः?
15. धर्मस्य रक्षकः कः?
16. धर्मशास्त्रे साध्यरूपेण किं ज्ञायते?
17. धर्मशास्त्रे साधनरूपेण किं ज्ञायते ?
18. धर्मशास्त्रस्य विषयाः के सन्ति ?
19. स्वाध्यायः शब्दस्यार्थः कः?
20. ब्रह्मा कस्मै धर्मशास्त्रम् उपदिष्टवन्तः ?

UNIT-2

21. धर्मस्य लक्षणं कुत्र प्रतिपादितम् ?
22. वेदेषु धर्मलक्षणं किं प्रतिपादितम् ?
23. मनुस्मृत्यानुचारं धर्मलक्षणं कति विधम्?
24. “चौदनालक्षणोऽर्थो धर्मः” इति कस्य वचनम्?
25. वैशेषिकदर्शने धर्मलक्षणं किम् उक्तम् ?
26. “धारणात् धर्मः इत्याहुः” कुत्रोपलभ्यते?

UNIT-3

27. मनुमते कः धर्मशब्दस्यार्थः?
28. धर्मलक्षणानि कानि ?
29. धर्मशास्त्रस्य मूलस्रोतः किमस्ति?
30. मनुस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
31. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
32. याज्ञवल्क्यस्य समयः कः?
33. याज्ञवल्क्यस्य पितुः नाम किमासीत्?
34. याज्ञवल्क्यस्य मातुः नाम किमासीत्?
35. याज्ञवल्क्यस्य पुत्रस्य नाम किमासीत्?
36. याज्ञवल्क्यस्य गुरुः कः?
37. याज्ञवल्क्यशिक्षा कस्य रचनाऽस्ति ?
38. मनुस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
39. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
40. मनुस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम् ?
41. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम्?
42. आचाराध्यायः कस्य ग्रन्थस्य अध्यायः ?
43. मनुस्मृतेः विवेचितः धर्मः कः?
44. मनुस्मृत्यानुसारं पुत्रभेदाः कति विधा?
45. स्मृतिशास्त्रं किमस्ति?
46. प्रथमः स्मृतिशास्त्रकारः कः?

47. प्रथमः धर्मसूत्रकारः कः?
48. धर्मस्य रक्षकः कोऽस्ति?
49. “वेदोऽखिलो धर्ममूलम्”- इति कस्य कथनम्?
50. स्मृतिशास्त्रेषु कस्य महति प्रसिद्धिः?
51. धर्मशास्त्रे कति आश्रमाः सन्ति?
52. मानवजातेः आदिपुरुषः कः?
53. “आचारो परमो धर्मः”- इति वचनं कुत्रोपलभ्यते ?
54. कः धर्मः अनुष्ठेयः ?
55. धर्मो रक्षति रक्षितः इति कस्य वचनम् ?
56. अङ्गिरस्मृतिः केन विरचितम्?
57. गौतमधर्मसूत्रस्य रचकः कः ?
58. पराशरस्मृतिः केन विरचितम् ?
59. नारदस्मृतेः रचकः कः ?

6 Marks Questions-

UNIT-1

टिप्पणी प्रदेया-

1. धर्मशब्दस्य संज्ञा
2. धर्मस्य महत्त्वम्
3. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः विकाशश्च
4. धर्मशास्त्रस्य रचनाकालः

UNIT-2

5. धर्मशास्त्रसाहित्यम्
6. धर्मशास्त्रस्य लक्षणम्

UNIT-3

7. महर्षियाज्ञवल्क्यः
8. स्मृतिकारः मनुः

9. महर्षिपराशरः
10. महर्षिनारदः
11. महर्षिदक्षः
12. महर्षिगौतमः
13. महर्षरङ्गिरः

10 Marks Questions-

UNIT-1

दीर्घप्रश्नाः-

1. धर्मशास्त्रस्य महत्त्वविषये लिखतु ।
2. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः तथा विकाशकालविषये एको लेखो उपस्थापयतु ।
3. धर्मशास्त्राणां रचनाकालः विषये निबन्धमेकं प्रस्तूयताम् ।

UNIT-2

4. धर्मशास्त्रस्य परिचयः प्रदायताम् ।
5. धर्मशास्त्रस्य प्रतिपाद्यविषयमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
6. धर्मभेदविषयकं प्रबन्धः प्रस्तूयताम् ।

UNIT-3

7. महर्षियाज्ञवल्क्यस्य परिचयः प्रदायताम् ।
8. महर्षिमनोः परिचयः प्रदायताम् ।
9. महर्षिगौतमस्य परिचयः प्रदायताम् ।
10. महर्षिपराशरस्य परिचयः प्रदायताम् ।
11. महर्षिनारदस्य परिचयः प्रदायताम् ।

Dept. of Sanskrit DHARMASTRAS

UG 2nd SEMESTER

(IDC)

PAPER CODE – UGDHID203

(स्मृतिसाहित्यम्-१)

1 Marks Questions-

UNIT-1

1. सर्वज्ञानमयो कः?
2. धर्मसूत्रम् कस्य वेदांगस्यान्तर्गतम् ?
3. “वेदो धर्ममूलम्”- सूत्रमिदं कुत्रोपलभ्यते?
4. मनुस्मृत्यानुसारं धर्मलक्षणं कति विधम्?
5. धर्मशास्त्रस्य मूलस्रोतः कः?
6. धर्मस्य लक्षणं कुत्र प्रतिपादितम् ?
7. धर्मार्थकाममोक्षेषु प्रधानः कः ?
8. परोपकार एव धर्मः इति केन प्रतिपादितम् ?
9. योगदर्शनानुसारं धर्मलक्षणं किम् ?

UNIT-2

10. धर्म-शब्दस्य अर्थः प्रदेया?
11. धर्मशब्दे कः प्रत्ययः?
12. धर्मशब्दे कः धातुः?
13. धर्मशब्दस्य व्युत्पत्तिः का?
14. धर्मशब्दस्य कः प्रकृतिप्रत्ययः ?
15. धर्मशास्त्रस्य संज्ञा विधेया?
16. पुरुषार्थः कति विधः?

UNIT-3

17. मनुस्मृत्यानुसारं धर्मलक्षणं कति विधम्?
18. मनुमते कः धर्मशब्दस्यार्थः?
19. धर्मलक्षणानि कानि ?

20. धर्मशास्त्रस्य मूलस्रोतः किमस्ति?
21. मनुस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
22. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
23. याज्ञवल्क्यस्य समयः कः?
24. याज्ञवल्क्यस्य पितुः नाम किमासीत्?
25. याज्ञवल्क्यस्य मातुः नाम किमासीत्?
26. याज्ञवल्क्यस्य पुत्रस्य नाम किमासीत्?
27. याज्ञवल्क्यस्य गुरुः कः?
28. याज्ञवल्क्यशिक्षा कस्य रचनाऽस्ति ?
29. मनुस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
30. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
31. मनुस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम् ?
32. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम्?
33. आचाराध्यायः कस्य ग्रन्थस्य अध्यायः ?

UNIT-4

34. स्मृतिशास्त्रं किमस्ति?
35. प्रथमः स्मृतिशास्त्रकारः कः?
36. प्रथमः धर्मसूत्रकारः कः?
37. धर्मस्य रक्षकः कोऽस्ति?
38. “वेदोऽखिलो धर्ममूलम्”- इति कस्य कथनम्?
39. स्मृतिशास्त्रेषु कस्य महति प्रसिद्धिः?
40. धर्मशास्त्रे कति आश्रमाः सन्ति?
41. मानवजातेः आदिपुरुषः कः?
42. “आचारो परमो धर्मः”- इति वचनं कुत्रोपलभ्यते ?
43. कः धर्मः अनुष्ठेयः ?
44. धर्मो रक्षति रक्षितः इति कस्य वचनम् ?
45. अङ्गिरस्मृतिः केन विरचितम्?
46. गौतमधर्मसूत्रस्य रचकः कः ?
47. पराशरस्मृतिः केन विरचितम् ?
48. नारदस्मृतेः रचकः कः ?

6 Marks Questions-

UNIT-1

टिप्पणी प्रदेया-

1. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः विकाशश्च
2. स्मृतिसाहित्यम्

UNIT-2

3. धर्मशास्त्रस्य लक्षणम्/संज्ञा
4. धर्मशास्त्रस्य महत्त्वम्
5. धर्मशास्त्रस्य प्रतिपाद्यविषयाः

UNIT-3

6. महर्षियाज्ञवल्क्यः
7. स्मृतिकारः मनुः
8. महर्षिनारदः
9. महर्षिरापस्तम्बः
10. महर्षिगौतमः
11. महर्षिबौधायनः
12. महर्षिरङ्गिरः
13. महर्षिपराशरः

UNIT-4

14. मनुस्मृतिः
15. याज्ञवल्क्यस्मृतिः
16. गौतमधर्मसूत्रम्
17. नारदस्मृतिः
18. आपस्तम्बस्मृतिः

10 Marks Questions-

UNIT-1

दीर्घप्रश्नाः-

1. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः तथा विकाशकालविषये एको लेखो उपस्थापयतु ।

2. धर्मशास्त्राणां रचनाकालः विषये निबन्धमेकं प्रस्तुयताम् ।

UNIT-2

3. धर्मशास्त्रस्य परिचयः प्रदायताम् ।
4. धर्मशास्त्रस्य महत्त्वविषये लिखतु ।
5. स्मृतिसाहित्यस्य प्रतिपाद्यविषयमधिकृत्य एको लेख प्रस्तुयताम् ।

UNIT-3

6. महर्षियाज्ञवल्क्यस्य परिचयः प्रदायताम् ।
7. महर्षिमनोः परिचयः प्रदायताम् ।
8. महर्षिगौतमस्य परिचयः प्रदायताम् ।
9. महर्षिबौधायनस्य परिचयः प्रदायताम् ।

UNIT-4

10. नारदस्मृतिग्रन्थस्य परिचयः प्रदायताम् ।
11. आपस्तम्बस्मृतिग्रन्थस्य परिचयः प्रस्तुयताम् ।
12. गौतमधर्मसूत्रमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तुयताम् ।
13. मनुस्मृते परिचयः प्रदायताम् ।
14. याज्ञवल्क्यस्मृतेः परिचयः प्रदायताम् ।

Dept. of Sanskrit DHARMASTRAS

UG 2nd SEMESTER

(MAJOR)

PAPER CODE – UGDHDS201

(धर्मशास्त्रसाहित्यम्-२)

1 Marks Questions-

UNIT-1

1. सर्वज्ञानमयो कः?
2. श्रुति-इति कस्य अपराभिधानम्?
3. कल्पवेदांगस्य कति भेदाः सन्ति ?
4. धर्मसूत्रम् कस्य वेदांगस्यान्तर्गतम् ?
5. धर्म-शब्दस्य अर्थः प्रदेया?
6. धर्मशब्दे कः प्रत्ययः?
7. धर्मशब्दे कः धातुः?
8. धर्मशब्दस्य व्युत्पत्तिः का?
9. धर्मशब्दस्य कः प्रकृतिप्रत्ययः?
10. धर्मशास्त्रस्य संज्ञा विधेया?
11. धृतिः-शब्दस्य कोऽर्थः?
12. पुरुषार्थः कति विधाः?
13. ऋग्वेदे धर्मशब्दस्य कोऽर्थः प्रतिपादितः?
14. अथर्ववेदे धर्मशब्दस्य कोऽर्थः प्रतिपादितः?
15. धर्मस्य रक्षकः कः?
16. धर्मशास्त्रे साध्यरूपेण किं ज्ञायते?
17. धर्मशास्त्रे साधनरूपेण किं ज्ञायते ?
18. धर्मशास्त्रस्य विषयाः के सन्ति ?
19. स्वाध्यायः शब्दस्यार्थः कः?
20. ब्रह्मा कस्मै धर्मशास्त्रम् उपदिष्टवन्तः ?

UNIT-2

21. धर्मस्य लक्षणं कुत्र प्रतिपादितम् ?
22. वेदेषु धर्मलक्षणं किं प्रतिपादितम् ?

23. मनुस्मृत्यानुचारं धर्मलक्षणं कति विधम्?
24. “चौदनालक्षणोऽर्थो धर्मः” इति कस्य वचनम्?
25. वैशेषिकदर्शने धर्मलक्षणं किम् उक्तम् ?
26. “धारणात् धर्मः इत्याहुः” कुत्रोपलभ्यते?

UNIT-3

27. मनुमते कः धर्मशब्दस्यार्थः?
28. धर्मलक्षणानि कानि ?
29. धर्मशास्त्रस्य मूलस्रोतः किमस्ति?
30. मनुस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
31. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य रचकः कः?
32. याज्ञवल्क्यस्य समयः कः?
33. याज्ञवल्क्यस्य पितुः नाम किमासीत्?
34. याज्ञवल्क्यस्य मातुः नाम किमासीत्?
35. याज्ञवल्क्यस्य पुत्रस्य नाम किमासीत्?
36. याज्ञवल्क्यस्य गुरुः कः?
37. याज्ञवल्क्यशिक्षा कस्य रचनाऽस्ति ?
38. मनुस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
39. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थे कति अध्यायाः सन्ति?
40. मनुस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम् ?
41. याज्ञवल्क्यस्मृतिग्रन्थस्य प्रसिद्धटीकाया नाम किम्?
42. आचाराध्यायः कस्य ग्रन्थस्य अध्यायः ?
43. मनुस्मृतेः विवेचितः धर्मः कः?
44. मनुस्मृत्यानुसारं पुत्रभेदाः कति विधा?
45. स्मृतिशास्त्रं किमस्ति?
46. प्रथमः स्मृतिशास्त्रकारः कः?
47. प्रथमः धर्मसूत्रकारः कः?
48. धर्मस्य रक्षकः कोऽस्ति?
49. “वेदोऽखिलो धर्ममूलम्”- इति कस्य कथनम्?
50. स्मृतिशास्त्रेषु कस्य महति प्रसिद्धिः?
51. धर्मशास्त्रे कति आश्रमाः सन्ति?
52. मानवजातेः आदिपुरुषः कः?

53. “आचारो परमो धर्मः”- इति वचनं कुत्रोपलभ्यते ?
54. कः धर्मः अनुष्ठेयः ?
55. धर्मो रक्षति रक्षितः इति कस्य वचनम् ?
56. अङ्गिरस्मृतिः केन विरचितम्?
57. गौतमधर्मसूत्रस्य रचकः कः ?
58. पराशरस्मृतिः केन विरचितम् ?
59. नारदस्मृतेः रचकः कः ?

6 Marks Questions-

UNIT-1

टिप्पणी प्रदेया-

1. धर्मशब्दस्य संज्ञा
2. धर्मस्य महत्त्वम्
3. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः विकाशश्च
4. धर्मशास्त्रस्य रचनाकालः

UNIT-2

5. धर्मशास्त्रसाहित्यम्
6. धर्मशास्त्रस्य लक्षणम्

UNIT-3

7. महर्षियाज्ञवल्क्यः
8. स्मृतिकारः मनुः
9. महर्षिपराशरः
10. महर्षिनारदः
11. महर्षिदक्षः
12. महर्षिगौतमः
13. महर्षरङ्गिरः

10 Marks Questions-

UNIT-1

दीर्घप्रश्नाः-

1. धर्मशास्त्रस्य महत्त्वविषये लिखतु ।

2. धर्मशास्त्रस्य उत्पत्तिः तथा विकाशकालविषये एको लेखो उपस्थापयतु ।
3. धर्मशास्त्राणां रचनाकालः विषये निबन्धमेकं प्रस्तूयताम् ।

UNIT-2

4. धर्मशास्त्रस्य परिचयः प्रदायताम् ।
5. धर्मशास्त्रस्य प्रतिपाद्यविषयमधिकृत्य एको लेखः प्रस्तूयताम् ।
6. धर्मभेदविषयकं प्रबन्धः प्रस्तूयताम् ।

UNIT-3

7. महर्षियाज्ञवल्क्यस्य परिचयः प्रदायताम् ।
8. महर्षिमनोः परिचयः प्रदायताम् ।
9. महर्षिगौतमस्य परिचयः प्रदायताम् ।
10. महर्षिपराशरस्य परिचयः प्रदायताम् ।
11. महर्षिनारदस्य परिचयः प्रदायताम् ।